

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Franekeradeel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 juli 2013 / rapportnummer 2803-38

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Franekeradeel herzielt het bestemmingsplan buitengebied. Dit bestemmingsplan is kaderstellend voor onder andere uitbreiding van veehouderijen. Ter onderbouwing van de besluitvorming is een MER opgesteld. Initiatiefnemer is het college van burgemeester en wethouders; het bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure is de gemeenteraad van Franekeradeel.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het plan-MER.

In het MER en de aanvullende notitie (zie §2.1 van dit advies) wordt op een duidelijke en overzichtelijke manier inzicht gegeven in milieugevolgen van de uitgewerkte alternatieven. Uit het MER blijkt dat het plan, vergeleken met de huidige feitelijke situatie, significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet uitsluit.

Op 25 april 2013 is een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Bij het opstellen van het MER is hier geen rekening mee gehouden. Vanwege de interpretatieruimte die het gewijzigde artikel biedt, heeft de Commissie aan de betrokken bewindspersonen om een nadere interpretatie van het artikel gevraagd. Uit de beantwoording van deze vraag blijkt dat de toename van de stikstofdepositie ook na de wijziging van artikel 19kd moet worden beoordeeld ten opzichte van de huidige feitelijke situatie, tenzij er al een passende beoordeling heeft plaatsgevonden met betrekking tot de voorgenomen activiteit en deze passende beoordeling nog actueel is. De gemeente Franekeradeel heeft in het MER de toename van de stikstofdepositie vergeleken met de huidige feitelijke situatie.

Bij de toetsing signaleert de Commissie een tekortkoming. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied. De tekortkoming betreft het ontbreken van een uitvoerbaar alternatief: In het MER ontbreekt een alternatief waarin op bestemmingsplanniveau de zekerheid verkregen is dat geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden in de omgeving plaatsvindt.

De Commissie adviseert om op dit punt eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen over het bestemmingsplan buitengebied. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader.

2.1 Alternatief zonder toename stikstofdepositie

De Commissie heeft op 13 juni 2013 een locatiebezoek gebracht aan de gemeente Franekeradeel. Tijdens dit locatiebezoek heeft de Commissie een aantal vragen gesteld over de Passende beoordeling, die deel uitmaakt van het MER. Op 1 juli heeft de Commissie in antwoord op deze vragen een toelichting en aanvulling op de Passende beoordeling ontvangen² van de adviseur van het bevoegde gezag. De Commissie is van mening dat met deze toelichting en aanvulling, de Passende beoordeling een juiste en volledige beoordeling geeft van de gevolgen van de plannen voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving.

Uit het plan-MER met de daarin opgenomen Passende beoordeling en de aanvulling/ toelichting daarop blijkt dat zowel bij een maximale invulling van het onderzochte alternatief als bij een realistische invulling op basis van een trendscenario, wanneer deze vergeleken worden met de huidige feitelijke situatie, aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden in de omgeving niet zijn uit te sluiten.

De Commissie stelt vast dat het MER geen alternatief bevat waarbij geen toename van depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden optreedt. In het MER (paragraaf 10.2.3) en de Passende beoordeling (paragraaf 6.2) zijn wel enkele mitigerende maatregelen aangegeven. Bij de meeste van deze maatregelen (beperken van de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen door het schrappen van de wijzigingsbevoegdheden, gebiedszonering, beperking van de omzettingmogelijkheden van akkerbouwbedrijven naar veehouderijen, stimuleren van omschakeling van veehouderijen naar bedrijven zonder vee, stimuleren van stoppen van – of wegbestemmen van veehouderijen) wordt in het MER en de Passende beoordeling al opgemerkt dat deze maatregelen niet voldoende effect zullen hebben dan wel niet afdwingbaar zijn en daardoor qua effect onvoldoende zeker zijn.

Maatregelen waar deze kanttekeningen niet bij zijn geplaatst zijn het aanbrengen van erfbeplanting voor het afvangen van ammoniakemissie en het in de planregels opnemen van voorwaardelijke verplichtingen.

De toepassing van erfbeplanting leidt volgens het MER en de Passende beoordeling tot een ammoniakemissiereductie van 10 tot 15 %. Deze verwachting is echter niet onderbouwd; ook de Commissie kent geen onderzoeksresultaten waaruit een dergelijke emissiereductie door erfbeplanting zou blijken.

Het opnemen van voorwaardelijke verplichtingen in de planregels, waardoor de bouw van stallen afhankelijk wordt gesteld van het niet toenemen van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden biedt volgens de Commissie geen duidelijkheid dat op planniveau toename van depositie op deze gebieden wordt voorkomen. In het MER is immers niet gemotiveerd **hoe** toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden voorkomen kan worden.

---

² Deze toelichting/aanvulling heeft niet ter inzage gelegen. De Commissie adviseert dit stuk alsnog ter inzage te leggen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling aannemelijk te maken dat er geen aantasting van natuurlijke kenmerken zal optreden, door een beschrijving op te nemen van:

- a) de uitbreidingsruimte binnen bestaande en in het plan opnieuw toegekende bouwblokken van veehouderijen;
- b) de uitbreidingsruimte door vergroting van de bouwblokken van veehouderijen;
- c) de mogelijke toename van de stikstofdepositie als gevolg van omschakeling van grondgebonden naar veehouderijen,

En die informatie vervolgens te betrekken bij de berekening van de depositie op Natura 2000-gebieden en tevens in beeld te brengen *hoe* toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt voorkomen.

3. Aandachtspunt voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbeveling een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Definitie grondgebonden

In het MER is in het kader op pagina 32 een definitie van grondgebonden agrarische bedrijvigheid gegeven. Gesteld wordt dat *“Grondgebonden betekent in dit geval dat een bedrijf voldoende grond heeft om het veevoer in hoofdzaak kan worden betrokken van eigen (of gepacht) land en dat de geproduceerde mest op deze gronden kan worden toegepast.”*

Tijdens het locatiebezoek werd namens de gemeente aangegeven dat wordt bedoeld dat deze bedrijven beschikken over grond in de onmiddellijke omgeving van het bedrijf. Deze beperking is echter niet opgenomen in de aangehaalde definitie. Een bedrijf zou immers ook kunnen beschikken over grond in een andere provincie, of zelfs in een ander land om te voldoen aan deze definitie. Hierdoor zouden de uitbreidingsmogelijkheden voor grondgebonden bedrijven op meer bedrijven van toepassing kunnen zijn dan wordt beoogd. Daarmee zouden de milieueffecten van uitbreidingen van “grondgebonden” bedrijven, alsook de effecten van de in de alternatieven beschouwde omschakelingen van akkerbouwbedrijven, in dit MER onderschat kunnen worden.

- De Commissie beveelt aan de in het MER gebruikte definitie meer aan te scherpen tot wat de bedoeling is, bijvoorbeeld door een straal rond het bedrijf op te nemen waarbinnen de gronden zich grotendeels moeten bevinden, zodat de milieueffecten van bestaande en nieuwe grondgebonden bedrijven beter in beeld kunnen worden gebracht.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Franekeradeel

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Franekeradeel

Besluit: vaststellen of wijzigen van Bestemmingsplan Buitengebied 2013

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: herzien van het bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Franeker Courant, de Staatscourant, Leeuwarder Courant, Friesch Dagblad, de gemeentelijke website d.d. 29 mei 2013

ter inzage legging MER: 30 mei t/m 11 juli 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 16 mei 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 29 juli 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. S. Bokma

Dr. F.H. Everts

Ing. J. Grit (secretaris)

Ir. W.H.A.M. Keijsers

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- (2803-02) planMER Buitengebied Franekeradeel (25 april 2013)
- (2803-03) Bestemmingsplan Buitengebied Franekeradeel (25 april 2013)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen die zij tot en met 16 juli 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied Franekeradeel

ISBN: 978-90-421-3830-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

